

[Poul Møller.]

bedring i handelsbalancen, der først og fremmest må tilskrives erhvervslivets aktivitet og omsforliget.

Når helhedsløsningen nævnes i denne forbindelse, har jeg svært ved at indse, hvad det er, der tænkes på. Det kan ikke være den bundne opsparring, for den har endnu ikke påvirket vor økonomiske stilling. Regeringen kan formentlig heller ikke mene, at det skulle være pris- og avancestoppet, for så ville den jo ikke have ophævet det. Jeg tror, den højtærede handelsminister vil give mig ret i, at dette pris- og avancestop intet har betydet; det har været en symbolsk akt af hensyn til det ærede medlem hr. Hans Rasmussen. Udbyttestoppet er det heller ikke, for det får først virkning næste år på grundlag af regnskaberne for 1963. Tilbage er overenskomstloven og tjenestemandsløven, men disse love medførte jo begge stigende indkomster til visse dele af befolkningen. Jeg vil villigt indrømme, at såfremt disse love sammenlignes med en tilstand, hvor lønforhøjelserne havde været endnu større, ja, så havde helhedsløsningen selvfølgelig i forhold til denne uvirkelighed virket bremsende. Det bør imidlertid erindres, at der ikke fra venstres og det konservative folkepartis side blev stillet forslag om at yde større lønforhøjelser, men at vi tværtimod mente, at man skulle vise endnu mere tilbageholdenhed, og at det ærede medlem hr. Hans Rasmussen erklærede, at helhedsløsningen gav større lønforhøjelser, end f.eks. den af os foreslåede voldgiftsordning ville have givet.

Det vil altså sige, at hvis man ser på omkostningsstigningerne, kan det kun være i forhold til en tænkt, uvirkelig situation, regeringen kan sige, at helhedsløsningen har hjulpet. Det er ikke i forhold til et alternativ, der har foreligget til forhandling her i tinget.

Nu har jeg ganske vist siden set, at det ærede medlem hr. Hans Rasmussen, som jo skal sige så meget og derfor også af og til må sige noget, der er forkert, angående disse lønforhøjelser har sagt, at i fremtiden skal akademikerne ikke have det samme i lønforhøjelse som dem, der producerer. Jeg tror ikke, det var alvorligt ment, for det ærede medlem kan da ikke mene, at akade-

mikere er noget overflødigt noget. Se bare, hvem der sidder som statsminister og udenrigsminister i dag, for slet ikke at tale om kulturministeren og økonomiministeren og mange andre. Skulle det være overflødige individer, der ikke havde krav på at få en forbedring af deres indtægtsforhold i takt med den øvrige befolkning? Hele det forskningsprogram, hele det uddannelsesprogram, der lægges frem fra regeringens side, og som vi støtter her i folkettinget, vil lide skibbrud, ærede medlem, hvis det bliver således, at man siger: I, der forsker, I, der uddanner jer, kan ikke vente at få den samme forhøjelse i levestandarden, som dem, der står ved drejebænken eller maskinen. Det må være en lapsus linguae, som det hedder på latin for dem, der har studeret. Jeg skal ikke oversætte, men det betyder sådan noget som, at tungen har slået klik på det ærede medlem. Det kan altså ikke altid være lige godt, når man skal tale så meget.

Helhedsløsningen efterlader imidlertid alvorlige problemer for arbejdsmarkedet, som regeringen ikke angiver nogen løsning på. Det ærede medlem hr. Hans Rasmussen bliver jeg nødt til her igen at tage fat på. Han har ganske enkelt fastslået den tesis, at i fremtiden vil fagbevægelsen benytte sig af den politiske magt, såfremt den ikke kan opnå, hvad den ønsker, ved forhandling med arbejdsgiverne. Hermed er lovgivningsmagten gjort til et våben i den faglige kamp, et våben, som ensidigt skal anvendes af den ene part. Grundlaget for vor arbejdsret er dermed ophævet, og et kaos er efterladt. Mit parti anser dette forhold for at være ganske uforvarligt. Det vil undergrave enhver forhandlingsmulighed, hvis den ene part siger: retter I jer ikke efter os, går vi til lovgivningsmagten. Det ærede medlem har oven i købet på sin kongres opregnet en række krav, som man vil gennemtvinge ad politisk vej. Ser man da ikke, hvilken stilling man herved bringer sine forhandlingspartnere i? Hvis de giver indrømmelser på lønområdet, risikerer de, at det ærede medlem derefter her i folkettinget sikrer sig indrømmelser på arbejdstiden, og så vil alle de beregninger, der skulle muliggøre de givne tilsagn om lønforhøjelser, bryde sammen. Vi nærmer os hermed en tilstand af retsløshed for den ene part — det er